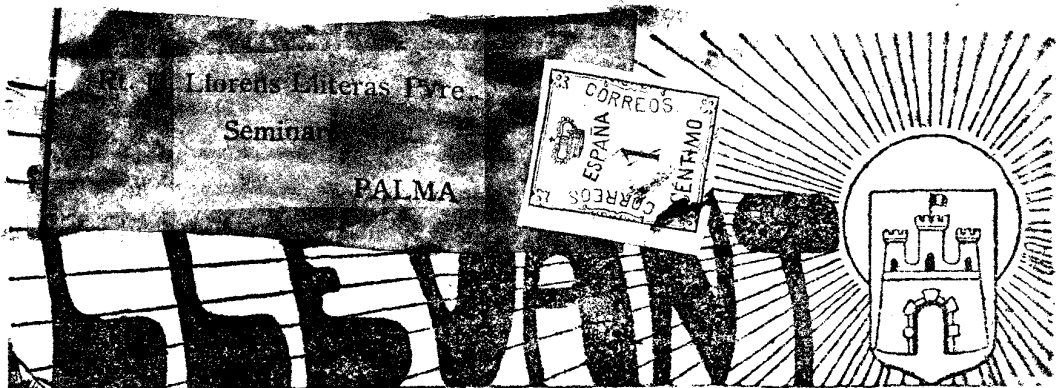

PREUS

Artá Un trimestre 1'50
A fora any 7'00
Al Extranjer id. 10'00

Número solt
0'10 cts.

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

Artá 22 Abril de 1922

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quatre Cantons, 3

FORA SOCIALISME

Una vegada més vuy dirigir-me a n'els socialistes, perquè me plan ilustrar an els ignorants i fer caure aquestes benes que tenen a tants dins una cequera casi completa.

Be saben, i sino deuen sebre que alguns principals socialistes espanyols amb l'intent afagador d'implantar el socialisme dins la nostra nació, feren un viatge; ¿saben avon, socialistetxos pobres i enganats? Idó a Rússia, per estudiar practicament el modo com dur a terme ideal tan benèfic a l'humanitat, a la nostra Espanya, per fer-mos participants dels grans beneficis del socialisme a fi de que la nació tornás gran i sobre tot perquè els pobres fossen rics sense necessitat de ja més treballar, ¿Quin ideal més gran i benèfic!

Aquests homos serán aplaudits i estimats com a pares d'Espanya, se les aixecará un monument que fassi eterna la seva memoria quant hajen trobat medi de menjar i recrear-se sense preocupacions, fent una repartició igual de les riqueses i obligant a tots els braços a que agafin eines per fer feina manual.

Idó be, socialistes pobres i enganats, avon son aquestes grans personatges que s'anomenen els vostros redentors? Han

tornat si, de Rússia, però com? Quin xascol! Han tornats completament desilusionats amb propòsit de callar, trastornats de veure horrors que la ploma no sab descriure; han vist an els obrers que com voltros somiaven repartició i poca feina condemnats a trabayar una barbaritat d'hores sense poder queixar-se; han vist que ls obrers que preteníeu insubordinar-se eren en el mateix instant fusellats per orde dels mateixos que antes los predicaven i profetisaven benestar; han vist que apesar de tant de treball molts moríen de fam; han vist que obrers que com voltros pregonaven un temps de ditxa i benestar, banyaven serradís per menjar-lo perquè no teníen altra cosa i moríen de fam; han vist que les autoritats han hagut de pendre mides per impedir que ls homos se matassen uns amb altres per menjar-se; han vist amb una paraula lo que no creien ni volíen creure; han vist implantat amb el socialisme, el terrorisme amb totes les seves conseqüències, de desorde, malestar, mal viure, pobresa, miseria, fam, destrucció.

¿Qué vos pareix socialistes benvolguts? Per aixó han callat els vostros pares. Per aixó prefereixen un silenci vergonyós a un fracàs ben previst i ben cert.

Peró si ells callen, no callarem noltros i si per explicar el motiu del seu viatge inventen

altres raons per dur-vos encara més enganats, noltros vos deim que menten, que no divén la veritat.

Fora, idó, socialisme d'aquesta classe, fora socialisme destructor de la societat.

Rejolí

De Son Servera

Consideram un dever ineludible re-senyar avui, en més o manco detenció la grandiosa funció teatral celebrada aquestas festes en el teatro dels congregants.

Fonc tanta la gentada qu'es congregá dins l'espaiosa Sala i tantes les ganes de presenciar dita funció que molts s'aconortaven de romandre drets, perquè no hi havia més llocs desocupats, dins els corredors de la sala.

A les quatre en punt, com estava anunciat, s'aicá el teló i comensá la funció amb la representació titulada «Lo que inventan las mujeres». Aquesta obra, especialment quant el públic notá la trama que preparaven les circanstants a Sra Carlota per persuadir-la de qu'eren falses les seves creencies d'espiritisme i supersticions, va agradar molt, però molt, premiant el públic amb insistents i prolongats aplaudiments el meritisim treball de les manyones joves.

Després représ d'eren «Santa Inés»: drama en cinc actes, i també va agradar una cosa fora mida. Durant el transcurs de dit drama i quant aquest ho requeria no hi faltaren els canticos armoniosos i refinadissims del Coro de les Filles de Maria. Causá un efecte sor-

prenent la aparició de Sta. Inés a les seues amigues demunt un blanquíssim núvol. Na M. Roig en el paper de Santa Inés estigué acertadíssima e igual podem dir de les altres actores, Srtes. Lliteras (Bàrbara i Maria), Llul's (Antonia i Bet) i Lliteras.

Seguidament feren «Jesús, qué criada» igualment bé de tot. Les intèrpretes foren les Srtes. Llull, Riera, Domenge, Puigrós i altres que sentim no recordar. «Lo que inventan las mujeres» sortí lo mateix de bé. Na Roig (sa major) Na Esteva, Lliteras, Nebot, i Servera la saberen treure de lo milló.

Durant els intermedis se sentien de dins els bastidors hermoses toques de piano. I al final de la funció les mateixes joves cantaren «L'Emigrant» d'en Verdaguer.

En resum hem de dir que aquestes exalumnes de les Franciscanes superaren de molt el concepte que d'elles teníem format, que s'expressaven amb tota precisió i claritat, i la pronunciació sempre precedida o acompanyada d'uns gests i moviments adequats. La decoració esplèndida.

Confesam la nostra ignorancia i falta d'aptitud per jutjar i manifestar el resultat de les esmentades representacions, hem sentit, però, parers de persones intel·ligents en l'art i totes coincideixen en afirmar que ja no ho porien fer milló.

Estan, per aixó, de enhorabona.

Avui, segona festa de Pasco, repeteixen la funció.

—Cumplint lo ordenat p'el Il·m. Sr. Bisbe de la Diócesis, s'han fetes a l'Esglesia rogatives perque Deu se digni enviar-nos una profitosa saó, tan necessària avui, al pareixer, pels sembrats i arbolat. Amb sorpresa agradable veim qu'el temps ha fet anit una variació importantíssima, de la qual es pot esperar algo en abundancia.

—Les solemnitats religioses de la Setmana santa estigueren bastant concorregudes. A ses procesons del Dijous i Divenres sant i el dia de Pasco hi hagué sa música del poble que fins ara es podia dir estava tota desfeta. Celebram s'haji tornada organitzar.

—Procedent de Barcelona arribá un dels dies pasats el Dr. en Medicina, natural de Son Servera, Sr. D. Pere Lliteres (a) Mal.

Rèpiga la nostra benvinguda.

Fa uns quants dies regressá de La Habana, després de 18 mesos d'ausen-

cia, mestre Antoni Bauzá (a) Llavorim, juntament amb el seu fill Pep. Sien benvinguts.

Un congregant serverí

De Capdepera

Les festes d'aquesta Setmana Santa han revestit gran solemnitat. A les processons tant la del Dijous com la del Divenres hi concorregué moltíssima gent: hi havia devers 200 persones que portaven altres tants de ciris acompanyant la santa Creu o el sagrat sepulcre de Jesucrist. La banda de música que dirigeix mestre Pere Antoni tocá durant elles escullides i melodioses pessas del seu repertori. Hi prengueren part en la presidencia l'Ajuntament presidit p'el primer tinent i acompanyat de l'autoritat militar i judicial. Duia la capa el Reverent Sr. Femenies assistit dels ministres D. Pep Sancho de la Jordana i D. Francesc Fuster fill d'aquest poble.

Durant aquestes funcions el «Coro Davidic» interpretá molt finament diferents polifonies apropiades a n'els actes que tengueren lloc: cantá magistralment el «Miserere» a tres veus del mestre Tortell; el «Pars mea» altres veus d'en Palestrina; el «Vide Domine» a tres veus del mateix; el «Stabat» a tres veus d'en Tartini; la Missa a dues veus d'en Botatzzo: etc. ...

El dia de Pasco a surtida de sol hi hagué la procesó de Jesús resucitat; immediatament l'Ofici Major amb sermó i després refresc en la Rectoria.

El dia següent es despedí del nostre poble el dit Coremer D. Pep de la Jordana, senyor que p'el seu tracto, amabilitat i atencions en vers de noltros, sentirem que fos arribat tant prompte el temps d'allunyar-se materialment de la nostra companyia. Desde aquestes columnes li feim respectuosament publica acció de gracies en tot lo que s'ha molestat en bé dels gaballins.

—El mateix dia de Pasco en el Saló d'actes de la Congregació Mariana se posá amb escena el ja anunciat drama «El Conde de Montecristo» de la galeria salessiana. Resultá un exit colosal: Amb honor de sa veritat hem de dir que el qui representava el Conde va está sublim, inmillorable; el Faria tregué el seu paper bri tantíssimament; els actes segon i tercer foren d'un efecte

tendríssim principalment al obrirse la claveguera entre les dues presons i trobar-se els dos presos i al donar se comte l'escarciller de la fuita d'un d'ells a en aquests punts estigueren beníssim. L'acte del descobriment del tresor fong un d'aquells que tengué molt suspesa i ansiosa l'atenció del públic; i les darrerres escenes en que es volen desafiar el Comte i en Fernando apadrinats del periodista i sustitut del Rey tenen un resultat grandios quant se perdonen en obsequi i respecte de les lleis de l'Esglesia catòlica. La nostra enhorabona més verdadera i coral a tots i cada un dels personatjes representants; a n'els decoradors d'els actes (qu'heu saberen presentar amb gust molt exquisit i refinat;) com també a tots els qui presta-fen servici en dita funció.

—Desde el divenres passat fins ara hem tengut aquí gent vaga, que deim Gitanos; han lletgit moltes vegades «la bonaventura» enganant al proxím incant i segons rumorejien pel poble durant aquests dies hi hagut lladrunies petites però freqüents, principalment amb aviram i posant tai a qualque rollo de faves tendres aon hi han quedat solament els troncs de les faveres. Tot-hom te un mateix pensament maliciós en quant a l'autor i segurament endevinen. Gracies a Deu que tenim l'autoritat que procura enterar-sen de dits actes i que si es necessari obrará en con-sequencia.

—Los obres del Castell van envant: s'ha descrostaparada tota la capella a mà esquerra quant entram, més aprop de l'altar major. Se veu que els materials estant tots eshraveits en aquesta capella la cual, segons resa el número de la clau de la volta s'afegi al restant de l'Esglesia l'any 1703: aquest afegitó pareix esser la causa dels moviments sufrits en diverses parts de l'Oratori.

Cuant més se segueixen aquestes obres, més clara apareix sa necessitat de posar remei a n'el perill extrem que hi amenassava. Hi ha en algunes parts que els crivells tenen més de quatre dits d'amplaria. Un altre dia seguirem.

PREGONS

En la primera quinzena del més, el nou batle D. Juan Casellas maná fer un pregó ordenant que ningú s'atrevis a

girar aigós brutes pels carrers, com també que els carruatges, bisties i automovils no passin corrents per dins la població. Igualment se pregonà que els atlots menors no s'atrevisen a entrar dins els cassinos baix la pena de ser castigats tots els contraventors d'aquelles ordes.

Dia 20 s'ha feta un altre crida de part de la mateixa autoritat prohibint el dur escombros a sa Carretera vey a sense permís de l'autoritat.

El mateix dia s'en feu una per orde del Exm. Sr. Governador de la Província ordenant que tots els cans i cusses que vagin pel carrer han de dur morral.

Se castigarà an els que faltin an aquests bandols.

Ajuntament

En la sessió celebrada el dia 9 l'Ajuntament acordà:

Primer.—Nombrar una comissió composta de D. Andreu Femenías i D. Francesc Nicolau per cercar una casa llogadissa que reunisca les condicions necessaries per escola nacional.

Segon.—Que per administració se seguesca construint bancs de pedra en la Plassa del Conquistador fins allà ont permeti el capitol d'Obres del Presupost.

Tercer.—Donar un vot de confiança an el Batle per tot lo referent a les festes de Setmana Santa.

Cuart.—Fixar castells en les entrades de la població privant al bestiar, automovils i bixicletes el correr per dins els carrers del poble.

Quint.—Dividir el poble en 9 seccions per la designació de la Junta Municipal com en els anys passats.

Crónica

DEL TEMPS.—Aquesta setmana hi ha hagut un canvi gros de temperatura. La mitjana festa de Pasqua al vespre sortí a Llevant una niguada grossa ferm que esclatà en llamps, trons i calabuix a voler amb colca ruixat d'aigo. El dimars nasqué el dia clar, però devers mig dia feu algunes brusques, si be primetes. D'allavors ençà cada dia devers mig dia s'ennigula i fa quatre

gotes però no aterra. Deu vulla enviar-nos una bona saó, si convé.

AGRICOLAS.—Amb tant llarga sequia el camp está qui fa llástima especialment les terres primes. Se veu colca favar qu'es ja arrabassador amb bajoquetes petites que no poden bessonar, i colca tros de blat que si no plou prest groguetjará. Una bona saó donaria encara molt, especialment a lo sembrat tardá.

Els arbres en general van be. Veuen colca ametllará ben carregat i principalment les oliveres han tret molta borra. Si poden arribar l'esplet a dalt, colca pagés se forrará.

ESTAT SANITARI.—Gracies a Deu seguim en bones sanitats. Encara que hi ha colca cas de enginetes no son d'importancia, ni se pot dir epidemia.

MORT.—El dia 19 horabaixa, mestre Eloy Fuster, llaunè de sa Plaseta d'en Eloy del carré del Figuerat sufrí un accident tant fort que se corregué en seguida a torçar l'Extremaunció, morint repentinament. Feia una llarga temporada que sofria una neuralgia però res feia sospitar la seua próxima mort. Deu l'haja acullit a la Gloria i doni a sa familia el consol necessari per soportar tan cruel glop.

DE LA GUERRA.—En el Penyó de Vélez que com sap tothom, ha estat siti i foquetjat pels moros inimics, hi estava de telegrafista durant el siti D. Josep Tous, fill del nostre amic i paisa D. Pere mestre nacional de Lluchmajor. Sortosament és estat evacuat el Penyó i és de creure que ha cessat ja el perill.

RELLIGIOSES.—Les processons de Pasqua i Combregars generals revestiren la solemnitat que solen. Demà en el Convent de PP. Franciscans tindrà lloc la Comunió General dels Terciaris.

RUMOR DESMENTIT.—Dissapte passat se corregué la noticia de que un missatge de *El Recó* havia penjat a un fill seu de nou anys. Tot el poble anava alt comentant la noticia. Sa parella de la Guardia Civil comparegué i gracies a Deu no fou veritat. No sabem com se formen canards d'aquesta classe, posant mala fama a les persones.

REGISTRE

Del 24 de Mars al 22 d'Abril

Nelxements

Dia 24 Mars.—Margalida Ginard Fernandez fia d'en Biel Rey i n'Antonia Manuela.

Abril

Dia 2.—Magdalena Bobs Garau fia de Francesc Bobs i Margalida Grau.

Dia 10.—Mateu Nicolau Lliteras fill de Bernat i Maria.

Dia 10.—Margalida Lliteras Jaume

Dia 12.—Catalina Garau Muntaner

Dia 12.—Juan Pastor Planisi.

Dia 12.—Catalina Villalonga Garau fia de Juan i Catalina.

Dia 14.—Barbara Sansaloni Sard fia d'en Guillem de Sa Duvaya i Na Margalida Sard.

Dia 22.—Margalida Femenías Gayá fia de Jaume i Maria.

Morts

Abril

Dia 2.—Juan Aaina Flaquer Alzina (a) Mangola, de 42 anys, casada, de Insuficiencia mitral.

Dia 2.—Rosa Alzina Esteva (a) Guideta, de 80 anys, viuda, de malalaltia de cor.

Dia 11.—Agustí Nabot Ferrer (a) Nabot, viudo, de 84 anys, de mort natural.

Dia 13.—Catalina Canet Riera (a) Riera, casada, de 25 anys, de Tuberculosis Pulmonar.

Dia 20.—Eloi Fuster Fuster (a) Eloy casat, de 66 anys, Reumatisme Agut.

Matrimonis

Dia 22.—Miquel Ferrer Font (a) Blanc, amb na Catalina Pujol Quetglas (a) Pataca, fadrins.

Dia 22.—Jaume Alzina Torres (a) Clapé, amb Elisabet Vives Negre de sa Badeya.

MERCAT D'INCA

En el Mercat de dijous han retgit aquels preus:

Bessó d'Ametla a 137'50 quintá

Blat a 35'00 pts la cortera

Xeixa a 35'00 « « «

Ordi mallorquí a 15'00 « «

« forastera a 14'50 « «

Civada mallorquina a 16 pts. id.

« forastera a 15'50 « «

Faves cuitores a 26'50 « «

« ordinaries a 26'00 « «

« pel bestiar a 26'00 « «

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER

(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

¡Artanencs, escoltau!

Si's paraigo está espenyat
i el voleu fe arretglá
n'Andreu Ranxé el dobará
be, barato i aviat.
En lo que també es trempat
es en feines de llauné
posa lligades d'acé
a ribells i greixoneres
adoba pelles, calderes
i màquines de quinqué.

CARRER RECTA--ARTÀ

GRANDES ALMACENES San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

¡HOY, COMO NADIE
detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 I Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTÀ

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servit?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

ha posada una nova Agencia entre Artà i Palma

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Marina 38. An es costat des Centro Farmacéutic.

Artà-Figuerol 43

Ensaïmades i panets

En lloc se torben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTÀ

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTÀ

DISPONIBLE